

Že je tu nová totalita? Špatný výklad, poučil Rakušan. Poslanec ODS předčítal citáty Fialy. A pak Koudelka vybalil ruského agenta

- CZ24 News | 26. září 2023

ČESKO: Účastníkům konference o dezinformacích se v Poslanecké sněmovně dostalo informací od ředitele BIS Michala Koudelky o jednom z ruských agentů v České republice, který za úplatu několika tisíc eur zajistil šíření ruské propagandy u nás. Dostalo se jim také ujištění od ministra vnitra, že úkolem státu není a nesmí být určovat, co je pravdivé, co je správné, co je jediné přípustné. „Tak se chovají režimy autoritářské, diktátorské, totalitní,“ konstatoval Vít Rakušan. Předseda výboru pro bezpečnost Pavel Žáček, který nad akcí převzal záštitu, pojal své vystoupení jako odcitování řady výroků premiéra Petra Fialy, svého stranického šéfa.

V Poslanecké sněmovně se uskutečnila konference s názvem „Dezinformace a hybridní působení, reakce státních a veřejných institucí“. Jejím cílem bylo představit činnost jednotlivých resortů a institucí proti dezinformacím a hybridnímu působení. Záštitu nad konferencí, které se kromě jiných zúčastnil ministr vnitra Vít Rakušan a ředitel Bezpečnostní informační služby Michal Koudelka, převzal předseda výboru pro bezpečnost Pavel Žáček, člen ODS. A jeho zásluhou nechyběl na konferenci jinak fyzicky nepřítomný předseda ODS a premiér Petr Fiala, protože jeho spolustraníky místo vlastních myšlenek a názorů prošíkával své vystoupení citacemi vícero vyjádření a názory stranického šéfa.

Posudte sami, jak důkladně se Pavel Žáček na konferenci připravoval z Fialových výroků. „Rád bych zmínil slova pana premiéra, který se při několika příležitostech na téma této problematiky několikrát vyjádřil. První je z roku 2021 z doby volební, kdy řekl: ‚Velké nebezpečí vidím v probíhající dezinformační válce, kdy cizí mocnosti ovlivňují veřejné mínění prostřednictvím komunikačních a informačních kanálů. Tato válka je zákeřná v tom, že relativizuje pravdivé informace a boří společenskou důvěru.‘ A přidám další citát z téhož období. ‚Dezinformační kampaně přímo ohrožují podstatu demokracie a koalice SPOLU má v plánu se jim postavit.‘ Dodal bych, že vláda se tím zabývá a vláda to musí řešit komplexně,“ konstatoval předseda výboru pro bezpečnost.

Vláda předkládá pravdivé informace, odpovídající realitě

I nadále se ve svém projevu držel toho, co kdy řekl předseda strany a vlády. „V roce 2022, již po vypuknutí války na Ukrajině při napadení agresorem Ruské federace proti svrchovanému státu, proti svrchované Ukrajině pan premiér řekl, cituji: ‚Je zjevné, že Západ čelí dezinformačním kampaním, které provádí cizí velmoc. Obecný názor je, že státy mají proti dezinformacím v nějaké formě zasahovat, ale musíme postupovat citlivě. Pro mne je extrémně důležité, aby nebyla porušována svoboda slova.‘ Premiér si uvědomoval, jak je hranice mezi šířením dezinformace a svobodou slova velmi tenká, a reagoval v rámci diskuse, možná kritiky vlády, cituji: ‚Úkolem vlády určitě není zavádět cenzuru a já bych byl první, kdo by se proti tomu postavil. To, co je určitě potřeba, je čelit nepřátelské hybridní válce, která je na našem území vedena právě i prostřednictvím dezinformací,“ odrecitoval Pavel Žáček další někdejší výrok premiéra.

Ve své snaze vykreslit předsedu vlády Petra Fialu jako neohroženého bojovníka za svobodu slova už nepřipomněl jiný jeho výrok z konce roku 2022, kdy po návštěvě sídla civilní kontrarozvědky pronesl: „My musíme chránit za každou cenu, a na tom záleží osobně i mně, svobodu slova, projevu, všechny

atributy, které ke svobodné společnosti patří, na druhé straně lidé mají právo na to, **aby informace byly korigovány.**“ Určitě by stálo za to nechat si vysvětlit rozdíl mezi svobodou slova a korigováním informací. „A další citace, už poslední: ‚Vláda v této věci podle mě postupuje tak, že předkládá informace, které jsou pravdivé a odpovídají realitě. Neděláme to tím, že bychom někoho omezovali, že bychom něco zakazovali,‘“ snažil se Pavel Žáček přítomné zřejmě přesvědčit, že slova premiéra je dobré slýchat opakovaně, abychom se s nimi stejně jako on dokonale ztotožnili.

Šéf výboru pro bezpečnost si s informacemi zažongloval

V závěru svého vystoupení předseda výboru pro bezpečnost zanechal citací stranického šéfa, ale moc dobře neudělal. V evidentní snaze vyzdvihnout Fialovu vládu na úkor Babišovy pronesl: „A poslední data potřebná pro vybalancování toho problému je index hodnotící úroveň svobody tisku, který vypracovali Reportéři bez hranic, v němž je Česká republika **celosvětově na 20. místě**, což je zlepšení proti roku 2021, kdy jsme byli na 40. místě ze 180 hodnocených. Ruská federace – pro vaši informaci – je v žebříčku na 155. místě. Celkově je Česká republika na 13. místě mezi evropskými zeměmi a na devátém mezi zeměmi Evropské unie.“

Tohle jeho připomenutí má několikero úskalí. Jednak jím zmiňovaný žebříček vychází z dat shromážděných do konce ledna 2022, takže vláda Petra Fialy, která byla jmenována 17. prosince 2021, nemá na posunu o dvacet míst výše za sledované období pražádnou zásluhu. Pavlu Žáčkovi se v minulosti tato zpráva očividně zalíbila, i když si ji vykládal mylným způsobem, že ustrnul ve vývoji. Přestože mluvil o „posledních datech“, použil ta stará zveřejněná v květnu 2022, nikoli ta poslední z května 2023. Pro korektnost je třeba dodat, že **v tom nejnovějším žebříčku** si Česká republika polepšila ještě víc, a to ze zmiňované 20. na 14. příčku. Žonglovat takto s informacemi naopak korektní moc není, o to víc u někoho, kdo uvádí a zaštiťuje konferenci o dezinformacích.

Na internetu šíří nenávist lidé, kteří se tak chovají i mimo něj

Druhým z politiků, kdo na konferenci vystoupil, byl ministr vnitra Vít Rakušan. Začal tím, že pokud bychom všechny palčivé společenské problémy šmahem svalili na technologie a na sociální sítě, tak bychom sami sobě lhali do kapsy. „Sociální sítě, a to je jejich velká síla, zesilují, utvrzují, nasvěčují trendy v naší společnosti, ale musíme si uvědomit, že ty trendy by se odehrávaly i bez nich. Seznámil jsem se s řadou odborných studií, které se věnují danému tématu, a ty jasně ukazují, že na internetu šíří konspirace a dezinformace a projevují se nenávistně právě lidé, kteří by se v rámci společenské debaty stejně chovali i chováli v off-line prostoru, nejsou odkázáni jen na on-line prostor. Potíž se sítěmi vězí v jedné věci, v algoritmech, co nás uzamykají do skupin, které sdílejí náš názor,“ upozornil Vít Rakušan.

Při nárazech na jiná společenství stejně názorově uzavřená, která šíří své vlastní názory, pak vedou lidi k tomu, že se vyjadřují s větší mírou agresivity a vehemence, než by činili v off-line prostoru. „Některá ta vyjádření jsou velmi hrubá, nevhodná, některá se pohybují i za hranou zákona. Tím chci říct, že platformy jako takové, sociální sítě, určitě nesou svůj díl viny za to, v jaké realitě dnes žijeme. Určitě velmi akcelerují šíření různých polopravd, nesnášenlivosti a lží, ale hlavními viníky toho celého jsme my. My lidé, kteří je mnohokrát bez znalosti toho, jak vlastně fungují, používáme. Používáme je dennodenně a používáme je bez nějakých větších kompetencí. Tohle je velká výzva. Velká výzva především pro vzdělávací systém. Protože náš vzdělávací systém v mnoha ohledech ustrnul ve 20. století a nepřipravuje dosti kompetenčně mladé lidi na to, aby žili v tomhle rychlém světě rychlých informací, které se šíří tímto způsobem,“ řekl ministr vnitra.

Porušování platných zákonů je třeba řešit podle práva rychle

Přišel také s domněnkou, že kdyby někdo na několik dnů vypnul internet, naše společnost by se

nestala rychle lepší a semknutější. „Těžko bychom najednou všichni začali věřit vědeckým poznatkům, těžko bychom všechny přesvědčili, že naše Země je kulatá a že Kryštof Kolumbus nebyl prachobyčejným podvodníkem. To ovšem neznamena, že bychom se jako politici měli zříci odpovědnosti a neusilovat o to, abychom dokázali šíření lži, nenávisti, polopravd a informací, které polarizují a činí naši společnost více nebezpečnou, čelit. V našem programovém prohlášení jsme se zavázali, že připravíme opatření, která státu i lidem umožní se bránit za jedné důležité podmínky, a tady navazují na slova pana premiéra, aniž by byla jakýmkoli způsobem narušena svoboda slova. A to samozřejmě platí,“ ujistil Vít Rakušan.

Odmítl tvrzení, že by vláda upírala občanům svobodu slova, stejně jako často se objevující výroky o nové totalitě, když dobře víme, že se informace zcela svobodně šíří nejen na půdě Parlamentu, ale i ve veřejném prostoru. Za nešťastnou považuje úvahu o tom, že tady někdo zasahuje a cenzuruje, že jde o to, mít všemocný stát, protože to by byla cesta zpět z liberální demokracie, „Tenhle výklad je špatný. Úkolem moderního demokratického státu je stále dodržovat a vymáhat právo. Jedná-li se o porušování platných zákonů, je takové jednání potřeba řešit podle práva rychle, efektivně a bez ohledu na to, kdo se takového jednání dopouští. To je úkol státu – vymáhání práva, uplatňování zákonů, ochrana všech skupin obyvatelstva před násilím, před nenávistí. A k tomu zákony v naší zemi máme. Úkolem státu ale obecně není a nesmí být určovat, co je pravdivé, co je správné, co je jediné přípustné. Tak se chovají režimy autoritářské, diktátorské, totalitní,“ vysvětlil šéf vnitra.

Není úkolem v rámci vzdělávání říkat dětem, co je správné

Znovu se rozpomněl na své kantorské časy a obrátil pozornost ke školství. „Naším úkolem přece není v rámci vzdělávání dětem říci, co je správné. Není naším úkolem dětem říct, co je názor, který mají zastávat, co je jediná pravda. Ale pokud se podíváme na vzdělávací systém, tak ta klíčová kompetence, kterou se žáci rozvíjejí, obsahuje čtyři složky. Vědomost, dovednost s tou vědomostí zacházet a ještě dvě složky, které by mohly být rozporuplné. To jsou návyk a postoj. Já bych je spojil dohromady. Úkolem školy není dávat mladým lidem postoj, jaký mají mít. Ale úkolem školy je dát jim návyk budovat si svobodně na základě relevantních informací, s nimiž umějí pracovat, svůj vlastní postoj a svůj vlastní pohled na život. Věřím, že cestou z toho nynějšího marasmu – a já se toho slova nebojím, protože situace je vážná – není větší represe,“ naznačil Vít Rakušan, že by snad k potlačování názorů z pozice síly docházet nemuselo.

Přítomní v Konírně Poslanecké sněmovny pak byli zvědaví na vystoupení brigádního generála Michala Koudelky. Ředitel Bezpečnostní informační služby se hned pochlubil sdělením, že jím řízený útvar odhalil, že jeden z ruských agentů v České republice zajistil za úplatu několika tisíc eur šíření ruské propagandy u nás. „Konkrétně šlo o to, že tento vlivový agent na žádost jednoho z nejvyšších orgánů ruské státní moci zajistil, aby se ve veřejném informačním prostoru šířily narativy podporující zahraničněpolitické zájmy Ruské federace v souvislosti s válkou na Ukrajině. A k tomu byly využity i veřejně známé osobnosti,“ tvrdil šéf BIS bez toho, že by uvedl, o jaké veřejně známé osobnosti mělo jít nebo z jakého prostředí měly pocházet.

Falešné video s pozdějším vítězem prezidentských voleb

Šéf civilní kontrarozvědky také prozradil, že se Rusko snažilo ovlivňovat pomocí poměrně kvalitně zpracovaných zfalšovaných videí prezidentské volby. „Sputnik vypustil v lednu 2023 do veřejného prostoru falešné video s Petrem Pavlem, kde má říkat, že Česká republika by se měla zapojit do války. Ruská strana k tomu využila poměrně efektivní úpravu reálného videa. Ten samý kanál v červnu 2023 šířil manipulativně sestříhaný projev již prezidenta Petra Pavla, kdy podle zfalšované části měl prezident říci, že Západ Ukrajinu manipuluje. Přitom ve skutečném videu Pavel řekl, že ruský prezident Putin lhal ruským občanům, že Západ manipuluje Ukrajinu,“ uvedl ředitel BIS Michal Koudelka.

Ještě před vypuknutím války na Ukrajině v únoru minulého roku zachytila Bezpečnostní informační služba aktivity ruského vlivového agenta, proruského aktivisty, který pro zdůraznění ruské propagandy u nás používal vybrané novináře. „Vedle reportáží z České republiky financoval rovněž několik zahraničních výjezdů a po novinářích chtěl vytvářet materiály pro potřebu ruské strany,“ poznamenal Michal Koudelka. Informoval také o tom, že BIS zaznamenala také přímou snahu ruských entit o navázání vztahů s jedním z organizátorů protivládních demonstrací na podzim 2022. Ale jinak podle ředitele BIS funguje dezinformační prostředí v Česku spontánně a není centrálně řízené, pouze se narativy prospěšnými Rusku většinou jen inspiruje.

[ZDROJ](#)